

WOLNOŚĆ NARODOWA

Nr 40 (131)

Białystok, dnia 3-4 kwietnia 1946

Rok III

Armia będzie głosowała

Podstawową zasadą demokracji jest równość praw i obowiązków. Z tytułu prawa wynikają płynące z niego obowiązki, spełnienie ciężkich obowiązków z kolei uprawnia do decydowania o sprawach zasadniczych. Trudno określić, które z tych założeń jest przyczyną, a które skutkiem. Oba stanowią ogniwa jednego i tego samego zamkniętego łańcucha. Najważniejszym zobowiązaniem człowieka w stosunku do ziemi ojczystej jest zobowiązanie do obrony jej w chwili grożącego niebezpieczeństwa, najpoważniejszą daniną jest danina krwi, największą ofiarą złożoną dla Ojczyzny jest ofiara życia. Obowiązki żołnierza w stosunku do Ojczyzny są bezgranicznie wielkie. Jest przygotowany do oddania swego życia w każdej chwili, gdy zajdzie potrzeba, jest zobowiązany do wyłączenia wszystkich sił, do pozostawienia wszystkiego, co najdroższe, do bezgranicznego podporządkowania się dyscyplinie i posłuszeństwu. Tego rodzaju obowiązki winny pociągać za sobą pełnię praw obywatelskich. Wynikające z samego założenia demokracji prawa polityczne muszą i powinny znaleźć zastosowanie przede wszystkim do żołnierzy.

Za czasów Polski przedwrzesniowej, zarówno chłujeno-piastowej, jak i sanacyjnej, żołnierze w służbie czynnej pozbawieni byli prawa głosu. Pięcioprzymiotnikowe prawo wyborcze nie dotyczyło ich. Ci, co najwięcej mieli obowiązków, nie korzystali z podstawowych, kardynalnych praw obywatelskich.

Dawne tradycje Polski przedrozbiorowej nie tylko nie znały łączenia praw z obowiązkami, ale wręcz przeciwnie, dzieliły je murem chińskim i skupiały na przeciwnych sobie biegunach. Z istniejących w Rzeczypospolitej szlacheckiej czterech stanów, dwa pierwsze: szlachta i duchowieństwo miały prawa i przywileje, dwa drugie: mieszczaństwo i chłopstwo — miały obowiązki. Te właśnie tradycje znalazły zastosowanie wobec armii w czasie drugiej Niepodległości.

Wojsko miało być trzymane z dala od polityki co w tłumaczeniu na język rzeczywistości oznaczało, że winno być biernym i bezmyślnym narzędziem w rękach tych, którzy uprawnieni byli do kierowania nim, bez względu na to, czy użyją go do obrony kraju, czy do napaści na kraj sąsiedni, czy wreszcie do walki z t. zw. wrogiem wewnętrznym. Trzymanie z dala od polityki oznaczało podtrzymywanie polityki obcej, wrogię, odzianą w szare mundury żołnierskich synów robotniczych i chłopskich.

Zasada ta specjalnie podkreślała na była w krajach, w których miał miejsce przerost władzy rozmaitego rodzaju klik wyższych sfer wojskowych. W Polsce sanacyjnej pod rządami obu marszałków, sfer legionowych i pułkownikowskich, specjalnego cynizmu nabierała separowanie wojska (żołnierzy) od polityki.

Polska demokracja żąda

bloku wyborczego i referendum ludowego

— stwierdza jednomyślna uchwała Rady Naczelnej PPS

Dnia 1 kwietnia r. b. zakończyły się dwudniowe obrady Rady Naczelnej Polskiej Partii Socjalistycznej. W drugim dniu obrad prowadzono dyskusję nad referatami. Wyniki dyskusji zrezydował przewodniczący CKW PPS ob. Premier Osóbka-Morawski oraz Sekretarz Generalny CKW PPS ob. Józef Cyrankiewicz. Następnie Rada Naczelna głosowała nad zgłoszonym przez CKW projektem uchwały. Uchwała ta przyjęta została jednomyślnie.

Rada Naczelna PPS oświadcza, że zgodnie z dotychczasową swą linią PPS idzie do wyborów bezwzględnie na platformie bloku demokratycznego, do którego 4 stronnictwa PPS, PPR, SL i SD zgłosiły już swój akces i do którego pozostałe stronnictwa również mogą swój akces zgłosić.

Następnie Rada Naczelna PPS stwierdza, że nadeszła chwila, w której konieczne jest jasne wyrażenie woli mas ludowych wobec najbardziej zasadniczych zagadnień konstytucyjnych, ustrojowych i politycznych.

Dlatego Rada Naczelna PPS występuje wobec wszystkich stronnictw demokratycznych z wnioskiem o zorganizowanie w Polsce referendum ludowego.

Rada Naczelna upoważniła w swojej uchwale Centr. Kom. Wyk. Partii i jego Komisję Polityczną do uzgodnienia wniosku o referen-

dum ludowe z Polską Partią Robotniczą i postawienia tak uzgodnionego wniosku na Centralnej Komisji Porozumiewawczej, stronnictw demokratycznych.

Rada Naczelna PPS dokooptowała 6 nowych członków: Zygmunta Żuławskiego, Mariana Nowickiego, Józefa Grzeczmarowski, Wincentego Markowskiego, Ludwika Cohna i Stefana Rzeźnika.

Do CKW PPS dokooptowano na miejsce zmarłego Michała Szyszki — Reczkę Michała. Poza tym na miejsce wicemin. Mantla, który wyjeżdża do Austrii jako przedstawiciel Polski oraz red. Jana Dąbrowskiego, który zgłosił swoje ustąpienie wybrano Mariana Nowickiego, dr. M. Jabłońskiego, Mirka, Petruczynisa oraz Kamińskiego.

Nie słowa — a pomoc

Okręty wojenne i lekarstwa z ZSRR dla Polski

GDYNIA — W dniu wczorajszym przybyły do Gdyni zgodnie z umową polsko-radziecką okręty wojenne, najnowszej konstrukcji radzieckiej powojennej. Pięć dni potrwa przejmowanie okrętów, poczem nastąpi zamiana bander i załóg.

WARSZAWA — Wczoraj, dn. 2. 4. o godz. 12-iej w południe przybył do Warszawy radziecki pociąg sanitarny, składający się z 18 wagonów lekarstw oraz 130 osób personelu sanitarnego do zwalczania epidemii duru i innych chorób zakaźnych.

Monarchiści zwyciężają terrorem w „wyborach“ w Grecji

30 procent uprawnionych do głosowania zbojkotowało wybory

Londyn. Z pierwszych wiadomości o wyborach w Grecji wynika, że 70 proc. uprawnionych do głosowania i umieszczonych na listach wyborczych złożyło głosy w czasie niedzielnych wyborów w Grecji. Podkreśla się, że przy sprowadzaniu list wyborczych pominięto rozmyślnie dużą ilość obywateli, rekrutujących się ze sfer robotniczych, co do których wiadomo było, że powstrzymają się od głosowania i którzy nie reklamowali nieścistości list.

Blok stronnictw monarchistycznych zgrupowany dokoła partii populistów (ludowców) zdobył 200 na 350 mandatów.

Premier Sofulis złożył w imieniu rządu rezygnację na ręce regenta Damaskinosa, który prosił go o wykonywanie obowiązków do czasu utworzenia nowego rządu.

Misja tworzenia rządu powierzona została Tsaldarysowi, przywódcy monarchistycznej partii populistów. Oświadczył on, że partia jego wypowiedzi się za szybkim powrotem króla i nie czuje się związana terminem 1948 r., w którym to roku, według pierwotnej decyzji miał być przeprowadzony plebiscyt w tej sprawie.

Hoover żąda pomocy dla Polski

New York. Pismo New-York Herald Tribune donosi w korespondencji z Warszawy, że były prezydent Hoover oświadczył, że USA muszą przyjść z pomocą Polsce, jako najbardziej w Europie zniszczonemu wojną krajowi. Hoover wyraził jednocześnie podziw dla woli odbudowy, Polaków:

Zbierzemy świadczenia rzeczowe w 100-u procentach!

Krwawe zajścia w Atenach

W teatrze miejskim w Atenach odbył się wiec, na którym przemawiał b. grecki minister spraw zagr. Sofianopulos. Po przemówieniu Sofianopulosa wiec przekształcił się w manifestację, której uczestnicy wznosili okrzyki: „Demokrati nie bierzcie udziału w wyborach! Niech żyje EAM!“ Następnie manifestanci wyszli na ulice, gdzie zostali zaatakowani przez policję. Ciężarowe samochody pełne policjantów wdarły się w pełnym biegu w tłum i policjanci rozpoczęli krwawą masakrę. Tłum przywitał policję okrzykami: „Hańba sprzedawcykom faszyzmu! Hańba psom Everta“ (szef policji ateńskiej). Dopiero po otwarciu ognia do tłumy, policji udało się rozproszyć manifestantów. Jest wielu zabitych i rannych.

Konferencja pokojowa będzie odroczone

Londyn. W tutejszych kołach politycznych przypuszcza się, że konferencja pokojowa nie rozpocznie się w wyznaczonym terminie. Rząd Stanów Zjednoczonych dąży wprowadzić do tego, by otwarcie konferencji pokojowej nastąpiło w dniu 1 maja, lecz narady zastępców ministrów spraw zagranicznych nie doprowadziły jeszcze do uzgodnienia poglądów.

Ostatnio odbyły się w Londynie dalsze narady ministrów spraw zagranicznych, które jednak nie doprowadziły do porozumienia w sprawie traktatów pokojowych z Rumunią i Włochami.

